

Πού αρχίζει ο
συμβιβασμός
και πού η ζωή
σου φωνάζει ότι
νικήθηκες;

Του
ΑΝΕΜΟΥ
ΟΙ
ΣΙΩΠΕΣ

Γεωργία Χιόνη

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Ε.Χ.
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ: Του ανέμου οι σιωπές
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γεωργία Χιόνη
ΣΕΙΡΑ: Ελληνική λογοτεχνία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαριάννα Σωκράτους
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Γεωργία Χιόνη
Copyright © 2022 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5240-50-9

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικώς αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr
facebook: Εκδόσεις ΕΞΗ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΙΟΝΗ

ΤΟΥ ΑΝΕΜΟΥ ΟΙ ΣΙΩΠΕΣ

Εκδόσεις Έξιν

© Γεωργία Χιόνη / © ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΞΗ, Αθήνα 2022

*Αύγουστος 1922
Μήδεια, Ανατολική Θράκη*

«Πώς σου φαίνονται; Σ' αρέσουν, Ερμιόνη;»

«Πολύ όμορφες, θεία. Ταιριάζουν πολύ με το γαλάζιο».

Η θεία Επιστήμη στεκόταν περήφανα μπροστά στον καθρέφτη, κουνώντας με νάζι τα χέρια της πάνω κάτω. Τα παραπανίσια κιλά της δεν την εμπόδιζαν καθόλου να κινείται αέρινα και, παρ' όλα τα χρόνια της, να χαίρεται σαν κοριτσάκι που του δίνουν για δώρο την πρώτη του κούκλα. Φυσικά, δεν της είχανε δώσει κούκλα, αλλά η ανιψιά της τής είχε φέρει τις καινούργιες δαντέλες για τα μανίκια του φορέματός της, το γιακά και τον ποδόγυρο. Η άσπρη, λεπτοπλεγμένη δαντέλα αγκάλιασε αρμονικά το γαλάζιο της φόρεμα, κάνοντας

αντίθεση τόσο με το χρώμα του, όσο και με τα κατακόκκινα μάγουλα και μαλλιά της θείας.

Η Επιστήμη, αφού θαύμασε την προσεγμένη δουλειά στη μπορντούρα των μανικιών, έβαλε τα χέρια της στη μέση και άρχισε να στριφογυρίζει, με το ρούχο να κάνει απαλούς κυματισμούς.

«Σου πάει πολύ».

«Ευχαριστώ, Ερμιόνη. Εξαιρετική η δουλειά της Ζωής, μπράβο της».

Η Ζωή ήταν η μητέρα της Ερμιόνης και ξαδέρφη της Επιστήμης. Από τις πιο ζακουστές υφάντρες της πόλης τους, της Μήδειας, είχε παραγγελίες από όλη την περιοχή. Τα μυστικά της καλής δαντέλας, που κατείχαν οι γυναίκες της οικογένειας χρόνια ολόκληρα και περνούσαν από γενιά σε γενιά, την είχαν κάνει περιζήτητη.

«Να μάθεις καλά την τέχνη. Και εσύ και η αδερφή σου».

«Ναι, θεία, μαθαίνουμε».

Η Ερμιόνη και η Φωτεινή, η αδερφή της, θα ήταν η τέταρτη γενιά γυναικών που θα συνέχιζαν την τέχνη της δαντέλας. Η Φωτεινή ήταν τρία χρόνια πιο μικρή, τα χεράκια της, μικρά ακόμα, δεν μπορούσαν να κάνουν λεπτοδουλειές. Είχε ένα χο-

ντρό, μικρό τσιγκελάκι και με το καρούλι σιγά-σιγά μάθαινε να πλέκει. Η Ερμιόνη, από την άλλη, καταλάβαινε αμέσως τις οδηγίες της μητέρας της και έπιαναν τα χέρια της, αλλά η τέχνη της δαντέλας δεν την ενθουσίαζε και πολύ. Εκείνη ήθελε να γίνει δασκάλα. Της άρεσε πολύ να διαβάσει και είχε ένα μικρό ημερολόγιο, όπου έγραφε σχεδόν καθημερινά τις σκέψεις της. Της άρεσαν, επίσης, πολύ τα παραμύθια. Δεν το είχε, όμως, ακόμη συζητήσει με τη μητέρα της, γιατί ήθερε ότι θα την απογοήτευε πολύ.

Η θεία Επιστήμη συνέχιζε να καμαρώνει μπροστά στον καθρέφτη. Ωστόσο, το σαλόνι, όπου είχαν μαζευτεί οι άντρες, τρανταζόταν από τη σοβαρή συζήτηση. Το σπίτι τους είχε γίνει τα τελευταία χρόνια κέντρο διερχομένων. Από τότε που οι τουρκικές αρχές είχαν αναγνωρίσει στον Πατριάρχη να είναι αυτός ο εθνάρχης των Ρωμιών, ο παπάς είχε γίνει ο πιο σημαντικός άνθρωπος της πόλης τους. Άνθρωπος μορφωμένος και ζύπνιος. Από τη μία υπάκουε στον Σουλτάνο και από την άλλη το σπίτι του γινόταν τόπος συγκεντρώσεων. Όποιος ανώτερος διοικητικός ή στρατιωτικός υπάλληλος ερχόταν, εκεί έβρισκε φιλοξενία. Όλοι οι σημαντι-

κοί ξένοι περνούσαν από εκεί. Ομιλητής καλός, ήξερε και να κατευθύνει μια συζήτηση, αλλά και να εκμαιεύει τις πληροφορίες που ήθελε. Κέντρο πληροφοριών για το καλό των πεντακοσίων ελληνικών οικογενειών που ζούσαν εκεί. Το 'λεγε και το ξανάλεγε ότι δεν τα 'βλεπε καλά τα πράγματα. Ό,τι μάθαινε μπορεί να τους έσωζε τη ζωή.

Η Επιστήμη μπορεί να είχε το μυαλό της στο φόρεμα, η Ερμιόνη, όμως, περίεργη, προσπαθούσε να ακούσει την κουβέντα. Κουνούσε το κεφάλι της πάνω κάτω στη φλυαρία της θείας της, αλλά το αυτί της ήταν στο σαλόνι.

«Θεία, να τους φιλέψουμε τίποτα;»

«Τους πήγα πίτες, λουκούμα και γλυκό τριαντάφυλλο».

«Μήπως μετά τον καφέ θέλουν νερό;»

«Να βγάλω το φόρεμα και να πάω να δω».

«Όχι, δες το λίγο ακόμα. Τρέχω εγώ».

Μέσα σε δευτερόλεπτα, έτρεξε στην κουζίνα, άρπαξε την πορσελάνινη κανάτα με το νερό και κατευθύνθηκε στο σαλόνι. Η θεία της στεκόταν ακόμη καμαρωτή μπροστά στον καθρέφτη, μονάχα που είχε αλλάξει πλευρά. Τώρα κορδωνόταν γυρισμένη στα δεξιά.

Στον καναπέ ήταν καθισμένοι ο παπάς, ο γιος τους ο Γιώργης και ο Επαμεινώνδας Πρώιμος. Ο Επαμεινώνδας ήταν επιστήθιος φίλος του παπά, από τους ισχυρούς άντρες της Μήδειας με πολλές γνωριμίες, ο οποίος υποστήριζε τα ελληνικά συμφέροντα με σθένος. Σε μια πολυθρόνα, ρουφώντας έναν ναργιλέ, είχε βουλευτεί ο Τούρκος απεσταλμένος του διοικητή. Το τραπέζι μπροστά στον ηλικιωμένο Τούρκο ήταν γεμάτο φαγητά και γλυκά. Φαινόταν να έχει ιδιαίτερη αδυναμία στα λουκούμια. Ήταν το μόνο πιάτο που είχε αδειάσει και το γιλέκο της μαύρης φορεσιάς του είχε γεμίσει άσπρα στίγματα από τη ζάχαρή τους. Η φούντα από το φέσι του είχε το ίδιο χρώμα με αυτό του ναργιλέ, ένα βαθύ πορφυρό. Το φέσι ήταν μεγάλο και κάθε φορά που ξεφυσούσε, έγερνε προς τα δεξιά και η φούντα του έφτανε μέχρι τη μύτη του σχεδόν.

Η Ερμιόνη χαμογέλασε ελαφρά στον θείο της και άρχισε με αργές κινήσεις να γεμίζει τα ποτήρια τους. Ήλπιζε κάτι να ακούσει. Όμως στο δωμάτιο επικρατούσε ησυχία. Ο νους της, βλέποντας τα σκυθρωπά πρόσωπα, πήγε αμέσως στο κακό. Αφού γέμισε όλα τα ποτήρια, βγήκε έξω απογοητευμένη. Θυμόταν πόσο χαρούμενοι και χαμογελαστοί ήταν

όλοι πριν δύο χρόνια, όταν η ελληνική στρατιά είχε καταλάβει τη Θράκη. Δεν μπορούσε να καταλάβει τι είχε συμβεί τώρα και κάθονταν όλοι τόσο συλλογισμένοι και προβληματισμένοι.

Ξαφνικά, κοντοστάθηκε και στραβοκατάπие. Θυμήθηκε την ξαδέρφη της, τη Νίκη, που την περίμενε στην Κορυφή. Σαν σίφουνας μπήκε στην κουζίνα. Με το ένα χέρι άφησε το δίσκο και με το άλλο άρπαξε νευρικά όσα κουλουράκια με γεύση πορτοκάλι χωρούσαν στη χούφτα της. Έβαλε ένα στο στόμα της και τα άλλα τα 'χωσε στην τσέπη της.

«Θεία, πρέπει να φύγω, γειά!»

Η Επιστήμη ξαφνιάστηκε με τη φούρια της ανιψιάς της. Γύρισε να την κοιτάξει με ένα βλέμμα γεμάτο απορία, όμως εκείνη είχε ήδη ξεχυθεί στο δρόμο και έτρεχε σαν αγριοκάτσικο προς την άλλη άκρη της πόλης, αφήνοντας τη θεία της με τα χέρια στη μέση να κουνάει το κεφάλι της δεξιά αριστερά με αποδοκιμασία.

«Αχ, αυτό το κορίτσι...»

«Άργησες, Νόννη. Λίγο ακόμη και θα έφευγα».

Η Ερμιόνη σταμάτησε το τρέξιμο, προσπαθώντας να πάρει μερικές ανάσες. Ξεφύσησε αρκετές

φορές για να 'ρθει και πάλι η καρδιά στα συγκαλά της. Έπειτα, έσκυψε λίγο μπροστά ακουμπώντας το χέρι της πάνω στο μηρό της. Η ξαδέρφη της, η Ανδρονίκη, δεν ξεκολλούσε το βλέμμα της από πάνω της. Θυμωμένο και εκδικητικό συνάμα.

«Δεν φταίω, Νίκη, συγχώρα με. Ήμουν στην πόρτα της κουζίνας, όταν ήρθε ξαφνικά η κυρα-Μαριγώ για επίσκεψη. Η μητέρα ήθελε να ψήσω τον καφέ. Τον έψησα, ετοίμασα και τα γλυκά του κουταλιού, κάθισα λίγο μαζί τους και μετά έφυγα τρέχοντας για τη θεία Επιστήμη. Της πήγα τις δαντέλες για το καινούργιο της φόρεμα, τις πρόβαρε και ύστερα ήρθα τρέχοντας εδώ. Γι' αυτό άργησα», είπε όλες τις προτάσεις χωρίς να πάρει ανάσα. Τη μία πίσω από την άλλη με ταχύτητα, για να προλάβει να απολογηθεί. Αν και παρ' όλο το ενοχλημένο ύφος της Νίκης, ήξερε ότι δεν είχε θυμώσει πολύ μαζί της. Όταν ήταν πραγματικά θυμωμένη, δεν τη φώναζε ποτέ «Νόννη». Της είχε βγάλει αυτό το υποκοριστικό, όταν ήταν ακόμη μικρά κοριτσάκια και ήταν η μόνη που την αποκαλούσε έτσι.

«Και ήρθες τρέχοντας;»

«Ναι, τι να έκανα;»

«Καλά».

Η Ερμιόνη σκούπισε με το χέρι της τις στάλες ιδρώτα που άρχισαν να κυλούν στο μέτωπό της και κάθισε δίπλα στην ξαδέρφη της. Έλυσε τη μαντίλα, που γλίστρησε στους ώμους της, αφήνοντας να ξεχυθούν οι παχιές καστανές κοτσίδες της. Για λίγα δευτερόλεπτα οι δύο κοπέλες έμειναν σιωπηλές, με το βλέμμα τους να έχει καθεί στο γαλάζιο της θάλασσας και του ορίζοντα.

Το ύψωμα αυτό ήταν το αγαπημένο τους κρησφύγετο. Τα δύο κορίτσια τρύπωναν κάτω από έναν γέρικο πλάτανο, μακριά από όλα τα προβλήματα και τις σκοτούρες των μεγάλων. Ξαδέρφες και φίλες αχώριστες. Εκεί συναντιούνταν χρόνια ολόκληρα, μακριά από όλους. Του 'χαν βγάλει και όνομα για να καταλαβαίνουν μόνο αυτές και να συνεννοούνται πιο εύκολα. Στην αρχή «Χρυσή Κορυφή» και μετά σκέτο «Κορυφή». Ήταν το πιο ψηλό σημείο της πόλης. Ανέβαιναν το μικρό μονοπάτι και ξαφνικά εκεί, ανάμεσα στα ψηλά βράχια, εμφανιζόταν η θάλασσα. Στο βάθος έσμιγε με τον ορίζοντα και τα χρώματά της εναλλάσσονταν σε όλες τις οκτάβες του μπλε. Η επιφάνεια φάνταζε δαντέλα, όμως στο μάτι σε ξεγελούσε. Όταν χαλούσε ο καιρός, ο Αίολος ξαμολούσε τα παιδιά του. Δύο ήταν τα πιο εκδι-

κητικά. Ο βοριάς και ο νότος. Τότε η θάλασσα άλλαζε πρόσωπο. Βαθιά και αφιλόξενη, γινόταν γκρι και ο ορίζοντας στο βάθος μαύριζε. Αγρίευε, έτοιμη να καταβροχθίσει τους ταξιδιώτες. Αυτό το τίμημα πλήρωναν για την ομορφιά που τους περικύκλωνε, από τη μία μεριά της πόλης η άγρια θάλασσα καραδοκούσε τους ταξιδευτές πέρα από τα βράχια, ενώ από την άλλη το πυκνό δάσος έπνιγε τους οδοιπόρους που περνούσαν την αψίδα και τα τείχη της.

«Στο σπίτι της θείας Επιστήμης ήταν και ένας Τούρκος αξιωματούχος», έσπασε τη σιωπή η Ερμιόνη.

«Άκουσες τίποτα;»

«Όχι, όταν μπήκα, δεν μιλούσαν. Αλλά φαίνονταν σκεπτικοί. Λες να ήρθε η ώρα; Να μας πουν ότι πάλι πρέπει να φύγουμε;»

«Να φύγουμε για πού; Πώς;»

«Μια φορά που κρυφάκουγα, ο κύριος Επαμεινώνδας έλεγε ότι θέλουν να μας εξαφανίσουν. Να μας διώξουν, πιο εύκολο. Έτσι έλεγε ότι έχουν αρχίσει να κάνουν και στη Μικρά Ασία. Εκεί τους στέλνουν για αγγαρείες και δεν γυρίζει κανείς».

«Είμαστε ακόμη εδώ, δεν είμαστε;»

«Ναι. Αλλά για πόσο;»

«Κανείς δεν θα μας διώξει από την Κορυφή μας.
Μας έδιωξαν μια φορά, δεν θα μας ξαναδιώξουν
και δεύτερη».

Του ΑΝΕΜΟΥ ΟΙ ΣΙΩΠΕΣ

Μήδεια, Ανατολική Θράκη, Οκτώβριος 1922. Όλοι μιλούσαν για πόλεμο, μα κανείς δεν ήθελε να το πιστέψει. Χωρίς να το ξέρουν, οι κάτοικοι ήταν εγκλωβισμένοι στη δίνη γεγονότων που θα άλλαζαν για πάντα τη ζωή τους. Η Ερμιόνη και η Νίκη σχεδίαζαν το μέλλον τους. Μα όλα έμελλε σύντομα να αλλάξουν...

«Έρχονται οι Τσέτες! Γρήγορα, μαζέψτε τα!» ακούστηκαν οι καβαλάρηδες εκείνο το βράδυ. Το караβάνι των ξεριζωμένων ξεκίνησε στο συρφετό της νύχτας. Καβάλα, Θεσσαλονίκη, Ξάνθη, Δράμα, οι πρώτες πόλεις που θα τους υποδεχτούν για να στεγάσουν μέσα σε χαλάσματα τα συντρίμμια μιας ολόκληρης ζωής.

Η Ερμιόνη και η Νίκη θα δοκιμαστούν. Καθεμιά θα επιλέξει ένα διαφορετικό μονοπάτι. Η Ερμιόνη, στο κρεβάτι του νοσοκομείου, παλεύοντας να κρατηθεί στη ζωή, θα προσπαθήσει να προχωρήσει μπροστά αποφασίζοντας πως πρέπει να ζήσει. Η Νίκη, από την άλλη, δεν θα αντέξει τη φτώχεια και την εξαθλίωση. Το Σπίτι της Γοντείας στα Λαδάδικα θα της προσφέρει όλα όσα ποθεί με αντίτιμο το ίδιο της το κορμί, μα εκείνη θα προσπαθήσει να διατηρήσει την αξιοπρέπειά της.

Δυο γυναίκες που πάλεψαν να μείνουν όρθιες. Καθεμιά με τον δικό της τρόπο, καθεμιά με τον έρωτα να ορίζει αλλιώς τα βήματά της. Ποιο είναι το σωστό και ποιο το λάθος; Η ευτυχία είναι στιγμές και εξαρτάται μόνο από μας αν θα τη βρούμε και αν θα τη ζήσουμε.

ΒΑΣΙΣΜΕΝΟ ΣΕ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

ΕΞΗ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΛ0062
ISBN 978-618-5240-50-9

9 786185 240226